

La coalició dels descontents

Trump s'ha aprofitat del creixent descontentament polític mentre Clinton s'ha mostrat incapaç de retenir les antigues bosses de votants d'Obama

Convenció del Partit Republicà

Donald Trump serà el proper president dels Estats Units d'Amèrica i les enquestes, un altre cop, han tornat a fallar. A poques hores de tancar els col·legis electorals, la prestigiosa web liderada per Nate Silver Five Thirty Eight donava un 73% de possibilitats que Hillary Clinton esdevingués la propera presidenta dels EUA. Tot i que en els darrers dies de campanya les probabilitats que li atribuïen havien disminuït una mica, les declaracions del cap de l'FBI anunciant que no hi havia motius per processar Clinton pel ja famós afer dels correus electrònics confidencials semblava que acabaven d'aplanar el camí de l'exprimera dama a la Casa Blanca.

Per entendre les circumstàncies que han portat Trump a guanyar la presidència s'han de tenir en compte un seguit de qüestions relacionades, en primer lloc, amb el creixent descontentament polític. En efecte, les dades provisionals de peu d'urna proporcionades per ABC News ens mostren que, tot i que com era d'esperar, Clinton hauria liderat el vot entre les dones per més de 12 punts percentuals. Entre les dones blanques amb estudis universitaris, el percentatge de vot al magnat immobiliari augmenta fins al 45%, i entre les dones blanques sense estudis fins a un 62%. El vot rural, tal i com s'havia pronosticat, s'ha decantat molt majoritàriament per Trump, fent insuficient fins i tot la reculada en el ja minvat suport als republicans en les grans ciutats del país (a Manhattan per exemple, Trump ha rebut tan sols el 10% dels vots, en contraposició amb el 14.9% que havia rebut Romney fa quatre anys).

Un segon element que podria ser clau ha estat la incapacitat de la candidata demòcrata per retenir les antigues bosses de votants d'Obama (i fins i tot del mateix Bill Clinton). Tot i que el suport ha

---

estat absolutament majoritari, Hillary Clinton ha recollit ?només? el 88% dels vots de ciutadans negres, mentre que Obama en les darreres eleccions n'havia obtingut fins el 94%. En la mateixa línia, mentre que Obama havia rebut el suport de 3 de cada 4 llatinoamericans, en el cas de Clinton el suport ha disminuït fins al 63%. I finalment: tot i que el suport a tercers candidats en el conjunt de l'electorat ha estat al voltant del 4,7%, fins a un 15% dels joves han votat a candidats diferents de Hillary Clinton i Donald Trump.

Finalment, no és menys rellevant que tot i que Trump ha guanyat obtenint un suport electoral ajustat (hi ha xifres que parlen del 47%, el més baix de la història després del 43% de Bill Clinton), s'ha imposat als principals *swing states*. De fet, excepte Virgínia i Nevada que han caigut a mans demòcrates, Trump s'ha endut victòries crucials a Michigan, Carolina del Nord i Florida, tres estats que semblaven que Clinton es podia endur amb cert marge.

Les xifres, en global, mostren com, tot i que Clinton aconsegueix bons resultats en les bosses de població que tradicionalment voten demòcrata, aquesta pateix lleus fuites de vots que poden haver sigut claus per explicar la seva derrota. En paral·lel, i en contra del que podia semblar, la mobilització conservadora hauria estat més intensa, i el rebuig a fer campanya per Trump de moltes elits del Partit Republicà no hauria tingut absolutament cap efecte sobre els suports electorals del magnat immobiliari. Fins i tot, en una època en què el descontentament amb la política està fent créixer el suport a partits de caire populista arreu del món, l'actitud de les elits republicanes en contra del controvertit Trump hauria pogut esdevenir, paradoxalment, un factor catalitzador del seu vot.

Més enllà de l'elecció de Trump, aquest 8 de novembre també s'escollien els 435 membres de la Cambra de Representants i 35 dels 100 membres del Senat. Les eleccions, també en aquest cas, ens deixen unes renovades majories republicanes que històricament haurien permès al president dels EUA de complir el seu programa electoral sense entrebancs. Tanmateix, tenint en compte algunes de les propostes de Trump, que ben sovint han xocat amb l'*establishment* republicà, no queda clar que un Congrés i un Senat del mateix color li puguin facilitar la governabilitat. D'això també en dependrà la voluntat de Trump de voler continuar sent un *outsider* fins i tot dins del seu partit.